IX évfolyam. Celldömölk 1913 május 18. 20. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

A vidéken.

A hosszu penzkrizis a vidéken szedte áldozatait. Több mint száz intézet bukott meg és tünt le a semmiségbe, mindenütt anyagi pusztulást és elkeseredést hagyva maga után. Nem csoda, ha ilyen körülmények között a takarékgyüjtő közönség bizalma megrendült és egymásután szedte ki a betéteket a vidéki takarékpénztárakból, melyek pedig tulnyomó részben jól fundált, szolid intézetek, melyek kritikus időkben mindig fényesen megállották helyüket.

A vidéki pénzintézeteknél lényeges szerepet játszanak azok a betétek, melyeket községek, törvényhatóságok, testületek és más nyilvános jellegü tényezők helyeznek el. Most azután, sajnos, sok helyen azt kell látnunk, hogy ezek az állandó jellegü betétek a vidéki penzintézetektől elvonassanak. A legnagyobb baj pedig az, hogy épen ebben az akcióban a hatéságok és a hivatalos személyek járnak elül.

Eleinte az országos középponti hitelszövetkezetnek csináltak reklámot és ilyen módon vontak el nagy tőkéket a vidéktől. Később a főpapság agitált az egyházi pénzek biztosabb elhelyezése mellett, most már pedig itt-ott a hatóságok lépnek föl nyiltan a vidéki pénzintézetek ellen, olyan időben, amidőn azoknak szükségük volna az állam és a törvényhatóságok nyomatékos támogatására. Csak legutóbb történt, hogy a kormány a községeknek azt ajánlotta, hogy a községek a szegénysalapot vegyék ki a takarékpénztárakból és fektessék azt állami járadékokba; a napokban pedig egy árvizmentesitő társaság gyülésén a földmivelésügyi miniszter kiküldöttje szolgalt azzal a figyelmeztetéssel, hogy a társaság a fölvett kölcsönt ne vidéki pénzintézetnél helyezze el, ahol az veszélyeztetve van, hanem valamely fővárosi nagybanknál.

Azt fölösleges bizonyitanunk, hogy a vidéki pénzintézetek a periferiá minő fontos gazdasági és kulturális missziót teljesitenek. Az a körülmény, hogy egy páratlan válság bizonyos könnyelmüségeket, üzletviteli hibákat és anomáliákat vetettek fölszinre, nem ingathatja meg a főke bizalmát a vidéki pénzintézetekkel szemben. Még kevésbé türhető az, hogy a bizalmatlanságnak hatósági személyek adjanak tápot.

A mostani nehéz helyzetben épen a kormánynak és a közhatóságoknak kellene arra törekedniök, hogy a vidéki intézeteknek jelentékeny betétekkel siessenek segitségükre. Arra pedig a jelenlegi idő épen nem alkalmas, hogy a kormány a közpénzeknek járadékba való fektetését forszirozza. Tegye meg ezt pénzbőség idején, ne most, amidőn egyik-másik vidéki pénzintézet amugy is nehézségekkel küzd.

A válság megsebezte ugyan a vidék hitelélétét, mely azonban általában véve erős és egészséges. A nyugalmasabb idők rövidesen normális állapotokat fognak teremteni és a közönség bizalma

G. T.

A nevetés.

Irta: Dr. Molnár Jákó kir. törvényszéki biró.

Sok bonyodalmas lelki problémája van az eletnek. A természetbuvár, a lélektan, a megfigyelt lelki állapotokról számol be és hatáskörébe vonja az erzelmek gyüjtő házát, a szivet.

A lélektan állomások szerint nyujt magyarazatot az erzelmekről, a rokon és ellenszenvről, a szeretetről, gyülöletről, az indulatokról és szenvedélyekről.

A láthatatlan lélek egy lehelet, mely szövetkezik az ésszel és vérrel, hogy mindkettőnek emberi életet adjon.

A lélek láthatóva ban. A kedély tehát nem más, mint a lélek és szív élő fenyképe. A kedély az élet barometerje. Derüs, fényes, világos és meleg, avagy borongós fakadó, sötét hideg erzelmeket tolmácsol. A kedély vagy mosolygó szűz, vagy szomorkodó özvegy. Mindegyikének megvan

Az ember termeszetében fekszik, hogy inkább a mosolygó felé fordul, a szomorkodot ott hagyja a faképnél, mert a szomoruság egyedüli gyógyitószere az idő, a feledés.

Nem fogja tehát a türelmes olvasó tőlem rossz néven venni, ha ez egyszer részvét nélkül elfordulok a szomorkodás arcától és a kedély *vig ábrázatára* tekintek.

A kedély vigságának legpregnansabb kifejezője a *nevetés*. Nevetni annyit tesz, mint a vig kedélynek szabad folyást engedni. De itt ismét a kultura főzi a kedély levét.

Más a nevetés intellektuális és más a nem kultivált egyénnél.

A nevetés legalsóbb foka a *mosoly*. A mosoly a kedély néma lenyomata és természetes, vagy tettetett.

A természetes mosoly inkább a tetszést ezi ki, a tettetett mosoly vagy a kényszerhelyzetnek kifejezője, mit a német helyesen igy mond: »gute Miene zum bösen Z[illegible] ava y szatirát, vagy az illem félreértett fölfogását jelzi, ami meghamisitja a természetet és azzal mentéget dzik, hogy a bölcs csak mosolyog. Ez mar hamis állapotot jelez, azért óvatosan kell az ily mosolyt fogadni.

A nevetés nyitt kifejezése a hangadásban van. A hangos, avagy tán hangzatos nevetés egyéni jellegü, melyből az emberek jellemére némikép következtetni lehet.

Van csöndes nevetés, van *kacagás*, van *hahotára* fakadás.

A csöndes nevetés szaturálva van az illem szabályaival. »Nem illik hangosan nevetni«, — igy szól az illem kodexe; nem illik tehát kedélyét a maga természetes kitörésében bemutatni.

Itt már a kedély a dresszura naspángjától fél és alig érintve meg a kedély billentyüit, hozza rezgésbe a jó kedvet.

Ily csöndes nevetés egyes tagolt hangban nyilatkozik meg, azonban hamar ri ki annak igaz vagy hamis volta.

»Hi—hi—hi« — vigyorgó nevetése a hamis embernek; »ha—ha—ha, ho—ho—ho« — a természetes, de visszatartott kedélyvigsagnak.

Miként az érzelmeket az indulatok váltják föl, ugy a kedélynél a kacagás a kedélyállapot magasabb foka.

A kacagás müvelt embereknel az illem korlátainak áthágás, de nem müvelt embernél a kedély szabad, hangos játéka, mint a lapdazó gyermekeknel a lármás ki beveres. A kacagás m r ragadós, magával rántja a többiek kedélyét is és vig tábort toboroz. A

Üres órák.

Irkáltam, firkáltam rendületlenül, nyugalmat alig ismerve; kifogyhatatlan voltam témákban . . .

De mikor aztán végre belefáradtam, nyugalomba vonultattam nemcsak a hosszu szolgálatban megvénült tollamat, hanem magamat is. Kaptam nyugdijat is, ami minden valamirevaló ujságfirkálónak kijár. Nem valami sokat ugyan, de mindamellett tekintélyes összeget. Mert ha tekintetbe veszem, hogy menynyi pénzt költöttem papirosra, tollra, tintára, no meg a drága postabélyegekre, — mert az állam nem szállitja ingyen az ujságcikket sem, — azon veszem észre magamat, hogy mindezen semmit sem gyümölcsöző összegek megtakaritásával csinos kis summa marad zsebemben; mert az énnekem nyujtott nyugdij összege ugyanis annyira rug, mint amennyit a fönt megjelölt dolgok nem használásával megtakaritok.

De miután a passzivitás renyhe életével sehogy sem tudok megbarátkozni; mivel természetem nem tud annak keretébe beleilleszkedni: magamra öltöttem tehát az aktivitás munkaköpönyegét, fölvettem már egészen elrozsdásodott fegyveremet, — a tollat, és igy fölszerelve lépek e lap kedves olvasóközönsége elé frissen sült bolondságaimmal.

I.

Az elmult hét egyik napján egy fővárosi napilap hasábjain egy, a szerelem és a pénz között fönnálló viszonyt fejtegető cikket olvastam. Az érdekes fejtegetés ugyanis annak megállapitása körül forgott, vajjon lehet-e igazi szerelem ott, ahol a »sárga csikók«, vagy nem bánom én akár a kékhasu, szép arcu babácskákkal diszitett bankók fölülötték ingerlő fejüket? — Ha igen, akkor mily határok között mozoghat ez?

A tudósok, akiket a cikkiró megszólaltatott, kivétel nélkül azon a véleményen vannak, hogy ott, ahol a szó legnemesebb értelmében vett ideális érzelemről van szó, a pénz számitásba egyáltalán nem jöhet. Mert ha például a férfi magaéva teszi a nőt és közben azonban sóvárgó pillantásokat vet annak vagyonára, az ily vonzalom tartós nem lehet, aminthogy érdeken alapuló közösség csak addig tarthat, mig az érdekszálak el nem szakadnak. Szerintem az idealizmus a lelkek vonzódásában akkor nyilvánul meg a legeklatánsabban, ha a gazdag fél nem tekintve előnyös anyagi helyzetét és ennek következtében a társadalomban betöltött esetleg fényes poziióját, kész magaévá tenni eszményképét még akkor is, ha mindjárt az oly szegény, mint a templom egere.

A szegénysorsu fiatalemberek és leányok, valamint a szent idealizmus érdekében, — amitől bizony kong a mai világ, — a következő inditványt ajánlom elfogadásra:

1) hogy a pénzes (vagyonos) fiatalemberek csakis szegén, sorsu leányokat vegyenek feleségül;

2) hogy a gazdag leányok viszont csakis szegény fiatalemberekhez menjenek nőül!

(No persze! Az én életem ege mindjárt földerülne. Én tudniillik gazdag leányt kapnék. Más szóval: oly szegény vagyok, hogy e pereten például egy fillér sincs zsebemben.)

II.

Mikor a Nap olyan aranyosan süt; mikor annak az emberre szinte uj életet varázsló, gyógyitó hatásu melegsége már érezhetővé válik; mikor a rétet már zöld szőnyeg futja be; mikor a liget visszhangzik madarak kedves és kedélyt fölviditó énekétől; szóval mikor a természet maga is életre kel: ugyanakkor két fővárosi leány, — azóta hirtelen beütött a tél, — bezárkózik egy szálloda szobájába azzal a sötét és ostoba szándékkal, hogy közös elhatározással megloszt̀ják magukat az élettől. Elővesszik aztán azt a nem az ő kezükbe való gyilkos szerszámot, a revolvert és magukra lőnek. A lövés zaja kihallatszik és sietve érdeznek meg a mentők, a rendőrök, kiknek kérnésére azt felelték, hogy öngyilkosságuk oka a nyomoruság. Nem kapnak munkát.

Akárhogyan sajnálom is e két fiatal teremtést, e vallomásuk mégis gunyos mosolyt csal ajkamra. Nem igaz, hogy nem találtak munkát. Milliószor bebizonyult már, hogy »aki keres, az talál«. Ha nem a fővárosban, akkor a vidéken. Most bizony kedves leányaim meg lehet ám becsületesen élni a vidéken is!

Legfölebb nem fogtok annyiszor szinházba, moziba, kabaréba járni! Mert nyomorgástok okozója inkább ez lehet, mintsem az, hogy nem kaptatok munkát. Még jó, hogy megmenekültek! Ez a hideg zuhany ki fog benneteket alaposan józanitani.

Figyelő.

Magyar nők társalgása.

Mit itt bemutatni kivánok, az mása,
Milyen a magyar nők kedves társalgása;
Kiket *feminizmus* nem lázit, nem hevit,
Csakis olyan nőkről lehet beszélni itt.
Fesztelen csevegnek, de nem kell német szó,
Ezt számüzték, nekik csakis a magyar jó.
Mert, hogy tiszta honi legyen társalgásuk,
Ezt megkövetelik férjeik s állásuk.
S hogy ily társalgásról nyujtsak kis fogalmat,
Egy kis bemutatót ime itt tollam ad!
Egyik *eszcájgidba monogrammot* véset,
Másik *portmonéjdn* ütött ma nagy réset,
Mert *Médikéjének* vett *kapucnis* gallért
S *bubijdból* nevel *snájdig, fess* gavallért.
Emez panaszkodik, nem süt jól a redni,
Amaz a *sparherdjét* szeretné szétverni.
Fejtegetik, mi szép és mi a jó falat,
Hogyan készitik a *marinirozott* halat.
Sniccli és *garnirung* a *dinsztelthus* körül,
Ez az, aminek a háza népe örül.
Itt meg nem kell a *koch*, az *aszpik, majonéz*,
Ily cifra dolgokra jó magyar rá se néz!
Ott fontos, hogy télre minél nagyobb halmaz
Legyen szépből, jóból, mit a *spájz* tartalmaz.
Mily szép *staférungot, modernt* varr a *Nóra;*
Milyen selyem *kvasztnál* gömböz a *plümóra!*
Biciklis menyecske a *vicc, hecc* barátja,
Ki *pikáns* dolgokban nagy gyönyörét látja;
Csakis *fess kosztümben* üli meg a ródlit,
(S ha leesik róla, mutat pár szép *vádlit.*)
Szóba jön a *mider* és a *reform* ruha,
A *cilinder*-kalap s kalap, amely puha.
Hát még a *sikk slafrokk*, N-nek selyem-*blusza*,
Kiki porba, sárba *sleppjét* miként huzza! . . .
Az ilyen *miljőben* mi lehetne ez más,
Egy kedves, jóizü és *magyar társalgás;*
Azaz: hogy ez itt csak rövid kivonatban,
De nem folytatom, mert — *kaccenjammerom* van!

Jozefa.

kacagás már füttyöt hány az illemre és azt tartja, miért fojtsam el semmitmondó, természetellenes, oktalan szabályokkal azt, ami a kedélyemnek jól esik.

Ha a kacagás nem kacér, ugy arra lehet következtetni, hogy hangja nem mesterkélt, hanem természetes ember kedélyének kifejezése jó szivvel, jó lélekkel.

Ily egyénekkel szemben fölösleges az óvatosság, mert bepillanthat az egyén szivébe-lelkébe az ember.

A nevetésnek legfőbb foka *hahota*. Miként az érzelmeknél a szenvedély, ugy tör magának utat a kedély tultett vigságában. E helyütt illemszabályról szó sem lehet, ép azért a természetes állapotot tekintve, az illemsértés a hahotánál ki van zárva. Hahotára fakadó embernek tiszta az öröme, a lelkülete. Hahotára fakadó ember iránt bizalommal viseltethetünk, mert itt a kedély romlatlan.

Megesett az, hogy udvari bálban egy nő az etiquette (etiket)-ről megfeledkezve, valami élc fölött hahotára fakadt. Nagy volt a panique (pánik), de a bölcs uralkodó mosolyogva leintett minden figyelmeztetést és maga sietett az udvarhölgyhöz és hozzáintézett nyájas szavaival lecsillapitotta az etiquette dühi készülő viharait.

A kedélynek mozgató elemei: a szatira, a guny, az élc és a bohózat. A szatira és a guny müvelt embereknél mosolyt, az élc hangos nevetést idéz elő; a bohózat hahotára kelti az embert. Kiben ne törne ki hahotára a kedély, ha epizódom valakivel ismétlődnék.

M. városi járásbirósághoz egy uj kollega kerül. A vizite (vizit) visszaadásakor a hivatalszolgának mondom, hozza el ide az irodába fekete ruhámat, mert nem szeretem a szalonruhát sokáig viselni, de előbb kutassa ki, hogy hol lakik a most jött kollega.

A szolga csakugyan utnak indul, megtudja az uj kollega lakását, beállit a még ágyban fekvő biróhoz azzal, hogy én 11 órakor hozzá akarok menni, küldje el tehát nekem a fekete ruhát. Az uj kollega ez egyszer igen jó gyerek volt, nem sirt az ágyban, hanem velem együtt hahotára fakadt.

Lehet-e ily kedélyállapot fölidézésénél illemszabályokról szólni?

Steckenpferd liliomtejszappan

elérhetetlen hatásu szeplők eltávolitására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszer és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann »Manera« liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

A japánok gyakorlati érzéke
azonnal felismerte az uj
„BERSON" gummisarok
számos előnyeit!

Japán levélhordó

Ferdére taposás, kisiklás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva! Bersonmüvek Budapest, VII.

HIREK.

Kinevezés. A Marcalvölgyi Vizitársulat dr. Móritz Dénes helybeli ügyvédet pénztárosává nevezte ki.

Vasvármesye törvényhatósági bizottsága holnap, május 19-én d.e. 9½ órakor és folytatva tartja meg rendes közgyülését.

Szentháromság vasárnapján a sárvári r. kath. hivek évről-évre nagy prosecióval zarándokolnak Czelldömölkre. Előtte való napon reggel 8 kor indulnak, vasárnap pedig este 9—10 óra között szoktak impozáns menetben hazaérni.

Elmultak az ünnepek. Az időjárás ellen — a két pünkösdi ünnep napon — eppen séggel nem panaszkodhatunk. Amde akarhoyan fűtött is a kút, ha komolyan gondolgodunk és következtetünk, ez a pünkösd nem sok örömet hozott a magyarnak. Elégedetlenség leszkel a szivekben és nincs a nemzeti eletünk egyetlen pontja, mely megnyugvást adnanna. A gazdasági helyzet, a drágaság minden vonalon, az ipar és kereskedelem küzködése s raadásul a belső viszályokhoz a külpolitika meg mindig bizonytalan állapota nyomasztóan fekszik a lelkeken . . . És a társadalom!? . . . Annak prostitóval van az arca ferde, holott az is beteg. Pünkösd napja a Balkán vérrel aztatott mezőnye volt piros. Nálunk szomorúan hajtotta le fejét a pünkösdi rózsa, mintha jelképezni akarta volna az idők járását, meg a magyarnemzeti és a társadalmi élet szomoru állapotát. Lesz-e ébredés? — Lelkek ébredése? ! . . .

Koltai Vidos József kamarás, szombathelyi huszárkapitány, Budapesten a Tattersallban fényes katonai ünnepségen kapta meg a katonai díjlovaglás legnagyobb kitüntetését, az első díjat 2000 koronát és öröksége tiszteletdíjat. A kisjenői főhercegi menesből származó Mády nevű hat éves aranypej kancája nyergében Polniczky Lajos huszárfőhadnagy ült.

A szombathelyi internátus, mely a vármegyei tisztviselők és körjegyzők tulajdona, alapszabályait a belügyminiszterhez felterjesztette s azok már jóváhagyással vissza is jöttek. Az internátus mult évi bevétele 8477 K, kiadása 8284 K; cselekvővagyona 12531 K.

Meghivó. A »Czelldömölki Sport Egyesület« vezetősége ez uton is meghivja és szivesen látja az eddig belépett tagokat és érdeklődőket a ma, 18 án délután 5 órakor kezdődő sport-telep megnyitási ünnepélyére.

Bucsu Izsákfán. Izsákfa község bucsuja arról nevezetes, mert oda a czelldömölkiek is tömegesen zarándokolnak. Ma van épen az izsákfai bucsu és ha az idő kedvező lesz, igen népesnek igérkezik. Vadászy Pál ottani nagyvendéglős már megtette előkészületeit vendégeinek szivélyes fogadtatására.

Meghivó. A »Szombathelyi egyházmegyei r. kath. tanitóegyesület *Kemenesaljai köre*« rendes tavaszi gyülését a folyó évben május 19-én d. e. 10 órakor tartja Czelldömölkön a r. kath. fiuiskolában, melyre a kör tagjai és a tanügy t. barátjai tisztelettel meghivatnak. A gyülést 9 órakor szentmise előzi meg. *Tárgysorozat*: 1. Elnöki jelentések. 2. A tavaszi gyülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése. 3. A központi választmány tavaszi gyüléséről jelentés. 4. A megüresedett jegyzői tisztség betöltése. 5. Gaál Ferenc előadása a Föld széleségi köreiről és a szabálytalan négyszög kiszámitásáról. 6. Németh Gyula felolvasása »A tisztaság és rendszeretet paedagógiai jelentőségéről.« 7. Előadók kijelölése. 8. Inditványok. 9. Uj tagok felvétele. 10. Hátralékos tagdijak beszedése. Gyülés után társasebéd a »Griff« szállodában. Alsóság, 1913. május 14-én. Kovács Sándor elnök.

Kemenesmagasi ünnepel. Ha az időjárás is kedvez, szép ünnepség szinhelye lesz ma Kemenesmagasi község. Szabó István ujonnan megválasztott lelkész tartja bevonulását egyházközségébe hiveinek lelkes fogadtatása mellett, hogy aztán ünnepélyes beiktatása megejtessék. Az egyházi szertartást nagy lakoma követi. A másik jelenség, ami a községet ünnepies hangulatra kelti, a kemenesmagasi bucsu. Magában véve már ez a két körülmény elég ok arra, hogy a község apraja — nagyja mulasson és vigadjon, de a harmadik körülmény, a tüzoltók nyári mulatsága, ennek megkoronázásává teszi mindenkinek, hogy rendkivüli módon kell kifejezést adni a hangulatnak. Igy hát hangos lesz ma a község, mozsárdurrogás, vidám zene és dal visszhangzik mindenfelé s ha valamely incidens meg nem zavarja a mulatozókat, a hajnalban induló napot is muzsikászó fogja fogadni.

Zenevizsga. A helybeli zárda leánynövendékeinek péntéken délután 4 órakor volt a zenevizsgája, melyen a növendékek hozzátartozói és a zenekedvelő közönség nagyszámban jelentek meg. A leánykák zeneproduktiói a kedves nővérek kiváló tanitási rendszeréről tettek tanubizonyságot.

Művészestély. Dr. Patek Béla győri szintársulatának kiválóbb tagjai hétfőn a Korona-szálló nagytermében művészestélyt tartanak. A társulat primadonnája Albert Böske is közreműködik az estélyen, rajta kivül Iránvi Ella és Daka Annuska énekesnők, továbbá Tihanyi Béla énekes bonvivant és Szalay Gyula komikus garantálják az estély sikeret. A karmesteri teendőket Padós Rezső, a társulat karmestere látja el. Közönségünk pártfogó érdeklődéssel várja a szinművészet illustris személyeit.

Körorvosi székhely. A vármegye közigazgatási bizottsága a czelldömölkvidéki körorvos székhelyet Czelldömölkben alapitotta meg.

A Czelldömölki Sport Egyesület megnyitási ünnepélye. A nemrégen alakult agilis egyesület, sport-telepének és tennisz-pályájának megnyitási ünnepélye ma délután 5 órakor lesz a Felix ligetben. — Az egyesület alakulásakor általunk hozzáfűzött várakozásnak az egyesület vezetősége ugy látszik, teljes mértékben megfelel. A város által céljaira a Felix-ligetben átengedett körülbelül 2500 négyzetméter területen hetek óta lázas munka folyt és most már ott áll a munka részleges eredménye: egy szépen elkészitett modern berendezésü beton tennisz-pálya. A körülötte levő terület a pályával egy magasságra van emelve és most folytatólagosan folyik a munka, hogy az egész terület egy magassági szinvonalon álljon ugy, hogy télen egy óriási mesterséges jégpálya fog a korcsolyázók rendelkezésére állni. Ugyancsak a telep bejáratánál épül majd a pavillon, amely télen melegedő szobának lesz berendezve. — Az előjelekből és az eddigi működésből következtetve ugy hisszük, hogy az alakuláskor hozzáfűzött várakozásnak az egyesület nemcsak hogy megfelel, de azt jóval felül is fogja multni. — A ma délutáni megnyitó ünnepélyen ugy halljuk, hogy az egyesület vezetősége cigányzenével fog kedveskedni a tagoknak.

Kiadó üzlethelyiségek.

Czelldömölkön, a Kossuth L.-utcában épülő emeletes házban

két utcai üzlethelyiség

kiadó f. évi augusztus hó 1-vel. Az üzlethelyiségek modern, kétoldali kirakattal biró bejárata acél görredőnnyel lesznek felszerelve. Érdeklődők szerkesztőségünkben nyerhetnek bővebb felvilágositást.

Söprik a pápai utcát, de a czelldömölki Erzsébet-utcát, mint a lakosság panasza szól, csak a szél szokta söpörni. Azt pedig jól tudjuk, hogy szél apó nem valami kiméletesen kezeli a seprőt. Felhivjuk az elöljáróság figyelmét e panaszra.

Eltoloncölt kivándorlók. Pokola András és Sasák György kisléstai, szabolcsmegyei lakósok Amerikába akartak kivándorolni, de mert utlevelük nem volt, csendőreink feltartóztatták őket és bekisérték a helybeli szolgabirósághoz. Az illetők három napi pihenési időt kaptak, amit a lüvösön ültek le, 25—25 korona pénzbirságot fizettek le s eltoloncoltattak illetőségi helyükre.

Ingyenes balatoni kalauz. A Balatoni Szövetségnek most jelent meg az ingyenes balatoni kalauza. A szép képekkel diszitett kalauzt a szövetség 60 ezer példányban nyomatja és osztja szét. 10 filléres bélyegdij mellett a csinos füzetet bárki megkaphatja a szövetség titkári hivatalában Balatonfüredén.

Végh Endre nagybirtokos, a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, a Rábaszabályozó társulat választmányi tagságot nem fogadván el, arra a társulat Ajkay Zoltánt választotta meg.

Látványosság Szombathelyen. Május 30-án d. e. 9—11 óra között Szombathelyen keresztülvonul az Adria-Tátrai automobilverseny 40 versenyzője. A kaszinóban megebédelnek, azután folytatják utjokat Kőszeg felé.

Kertmegnyitás. A Griff-szálló szépen fejlődő kertje már zöldbe öltözött, hogy kellemes helyül szolgáljon a szórakozni vágyó közönségnek. Mészáros János, a szálló tulajdonosa, junius hó 1-én fogja a kerthelyiséget megnyitani és átadni a publikumnak. A kertmegnyitás kellékei: a zene, tánc, léghajóeresztés, tekercs és tüzijáték stb. a programmban vannak.

Tüzesetek. A nagy szárazság mindenfelé táplálékot nyujt a pusztitó elemnek. — Karakóról nagy tüzesetet jelentenek, ahol Horváth József és társai gazdasága hamvadt el. Gyermeki gondatlanság következménye az a 23 ezer koronás kár, amit legnagyobb részben a biztositó társaságok szenvednek. — Kemenesszentpéter a másik tüzfészek. Nemrégen hamvadt el a község nagy része, e hó 15-én ismét 30 házat és melléképületet pusztitott el a tüz. A kár itt is nagy.

Hamisitott dalmát borok. A hamisitott dalmát borok behozatala miatt gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszterhez intézett panaszok folytán a miniszter f. é. március és április hónapokban a Fiumében lévő borkészleteket alapos vizsgálat alá vétette. Ennek folyamán a hivatalos közegek a gyanus borokból mintákat vettek, s ezeket szakértőileg megvizsgáltatták. A megvizsgált borok közt tényleg több olyan hamisitott bor volt, amely Dalmáciából származik. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének legutóbbi választmányi ülésén, mely az egyesület által ez ügyben a földmivelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztéssel foglalkozott, Lónyay Ferenc miniszteri tanácsos kijelentette, hogy azokban az esetekben, amelyekben hamisitott borokat találtak, a kihágási eljárás folyamatban van s amit ez ügyben a magyar kormány tehet az meg is fog történni. A miniszter által tett lépések sikerének előmozditása érdekében azonban kivánatos, hogy az egyes konkrét borhamisitási eseteket maguk az érdekelt kereskedők, vagy azok, akiknek ilyenekről tudomásuk van, saját érdekükben is jelentsék be az illetékés hatóságnak.

A községi és körjegyzők fizetésrendezése ügyében tartott vasvármegyei jegyzőegyesületi közgyülés folyó hó 10 én a tagok élénk részvétele mellett folyt le. Lapunk többször és behatóan tárgyalta a jegyzői kar fizetésrendezésének ügyét, azért most csak a közgyülés főbb és jellemzőbb momentumaira mutatunk rá, hangsulyozván, hogy a fizetésrendezés már-már égetően szükségessé vált s azt in infinitum halasztgatni nem jó vért szül, sőt azt a községek érdeke is mielőbb megvalósittatni kivánja. — Sokoray Elek, a jegyzőegylet elnöke, higgadtan elmondott szép megnyitó beszédében és jelentésében ismertette az országos mozgalmat és a jegyzői kart kérte, hogy egyelőre foglaljon el várakozó álláspontot. Obál Mihály veterán jegyző harciasabban szólalt föl, de Drobnicza Nándor már iparkodott a kedélyeket lecsillapitani. Az ugynevezett harciasabb párt részéről *Kecskeméthy István sárvári jegyző* szólalt föl, aki élesen kritizálta a jegyzők mostani helyzetét. »Nem elégedhetik meg a jegyzői kar azzal, — ugymond, — hogy odafönn a középpontban *néhány sorsával megelégedett* ember boldognak érezze magát a vállveregetésektől és megfeledkezik a periferiákon sinylődő jegyzőkről«. Azután igy folytatta: »Azok az urak nem ismerik a vidéki jegyzők helyzetét, nem tudják, hogy *itt a jegyző a virilis, vagy választott képviseltestületi tag a falu cselédjének tartja, akinek ő parancsol, akinek ugy kell táncolnia, ahogy ő akarja. Ezzel szemben* a jegyzők egyetemének férfias állásfoglalással talpra kell állania és együttes munkával kivinni a maga igazát. Mumusnak állitották az államositást, amely biztositja a jegyzői kar anyagi és erkölcsi függetlenségét; ha az meghozza ennek a függetlenségnek garanciáit, amint meghozta más állami tisztviselőknél, a maga részéről szivesen üdvözölné; ha azonban az államositás csak politikai eszköz akar lenni, akkor a vármegyének kell a jegyzői kar segitségére lenni«. — Kecskeméthy István a középpont iránt teljes bizalmatlansággal viseltetik. Sokoray Elek elnök a bizalmatlankodást elhamarkodottnak jelenti ki, bizik az országos vezetőségben. Kecskeméthy erre kijelentette, hogy ő sajnálná, ha az elnök azonositaná magát a kritikával, azért inditványát vissza is vonta. Weigl is visszavette inditványát és napirendre tértek. Jegyzőink azután tisztelegtek az alispánnál és délben kedélyes társasebéden, kollegiális szeretettel töltöttek el néhány kellemes órát.

Tüz Kenyeriben. Egy 5 éves fiucska vette f. hó 11-én kezébe a gyujtót, hogy gyönyörködjék annak robbanó erejében és sárgásvörös lángjában. Csakhogy félrevonult az udvar elhagyott részébe s ott tüzet fogott a gaz, ettől pedig a ház. Az elhamvadt ház és pajta. Pusztay Ferenc és társa tulajdonát képezte.

A drágasási pótlék. Precedens eset alkalmából, fölebbezés folytán a belügyminiszter Vasvármegyéhez most leérkezett leiratában határozatilag kimondotta, hogy a drágasági pótlék engedélyezése *méltányosság kérdése*, melynek gyakorlására egyedül a község illetékes s igy azt fölül nem birálhatja.

Nagy botrány a szomszédságban. Sopronból vettük a következő sorokat: Sajnálatos incidens hozta izgalomba tegnap a megyei törvényhatóság közgyülésére egybegyült bizottsági tagokat. Délután a sopronvármegyei községi és körjegyzők egyesületének a jegyzők fizetésének felemelésére vonatkozó kérését tárgyalta a közgyülés. Az állandó választmány 15 százalékos, s a községeket terhelő fizetésjavitást hozott javaslatba, mellyel szemben Simon Elemér dr. orsz. képviselő, bizottsági tag hivatkozva a jegyzők helyzetére s a vármegye mindenkori méltányosságára 30 százalékos fizetésemelést hozott javaslatba. Bauer József haracsonyi plébános ellenezte a javaslatot s egy konkrét esetet hozott fel indokul amidőn a község megterhelése ellen Ormosy Károly nagyhöflányi körjegyző tiltakozott azon alapon, hogy a községnek nincsen pénze. A közgyülés elfogadta Simon Elemér inditványát, s a jegyzők részére 30 százalékos potlékot szavazott meg. Ezen a jegyzőkre nézve kedvező elintézést nyert ügyben Bauer József plébános felszólalása annyira indulatba hozta Ormosy Károlyt, hogy a tárgyalás további folyamán a teremből rövid időre távozó Bauer plébános után ment és az illemhely előterében arcul ütötte. Bauer József plébános magától kikelve sietett vissza a terembe, s félbeszakitva a tárgyalást, a bizottsági tagok megrökönyödése közben tette szóvá a jegyző részéről ért bántalmazását. Baán Endre dr. főispán az elnöki székből epunciálta az inzultust, s a gyülés tagjai egyöntetűen elitélték Ormosy Károly nagyhöflányi körjegyző tettét. Az ügynek különben még folytatása is lesz, mert a bántalmazott plébános büntető feljelentést tesz a jegyző ellen.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányu motorkerékpár teljesen jókarban olcsón eladó. — Érdeklődők szerkesztőségünkhöz forduljanak.

Bérbeadó vendéglő.

A kemeneshőgyészi közbirtokosság

vendéglői helyiségét

1914. év január 1-től 3 évre, azaz 1916-ik év december 31-dikéig nyilvános árverésen **1913. évi junius hó 8-án délután 3 órakor** a legtöbbet igérőnek bérbeadja.

Kemeneshőgyész, 1913. évi május hó 11-én

Nagy József gondnok.

Hornyolt cserép és géptégla kitünő minőségü kapható özv. Tory Györgyné téglagyárában Czelldömölkön.

Hornyolt cserép I. rendü 70 K.

Tartósságért szavatolás.

Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha fáj a dereka: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha éjjel dőzsöl: **menjen gőzfürdőbe.**

Ha egészséges: **menjen gőzfürdőbe,** hogy ezt a kincset megőrzi.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Czelldömölkön a Gyár-utcában levő

háztelek

azonnal eladó.

Bővebb értesítés levélben nyerhető VEINMANN NÁNDORTÓL KISPEST, (Vekerle-telep) Huba-utca 7.

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonnan épült

ház

a város legforgalmasabb helyén, áll 4 lakásból, nagy pincével, kapuszinnel, nagy kerttel azonnal eladó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

ZAKOTS ISTVÁN

kelmefestészete és vegyészeti ruhatisztitó intézete

PÁPÁN, Szentbenedek-tér 16.

(Saját házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Saját érdekében cselekszik

ki üvegáru szükségletét

Friedman Salamon

üvegáru üzletében szerzi be, mert ott a pontos kiszolgálás mellett olcsón is vásárolhat.

Nászajándékok a legnagyobb választékban.

Japán mosdó-készletek 7—12 K-ig.
Étkező készletek 6 és 12 személyre 10—15 K-ig.
Boros készletek 3—6 K-ig.
Sörös készletek 2·50—4 K-ig.
Likőr készletek 1·80—3 K-ig.
Képkeretezés a legfinomabb barokk léccel.
Szentképek, tájképek 4—12 K-ig.

Épület üvegezés! **Alkalmi kölcsön-edények!**

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 6. szám alatt levő mellfűzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazónő felvétetik.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha FORHIN-nal permetez, Rézkénporral poroz és BAGOLLAL öli a szőlőmolyt: —— mert a

FORHIN

a sokszorta megjavitott bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják.

A FORHIN-nal nincs üledéke, vizbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **peronoszporát;** egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Kaliforniai lét,** a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar leragasztására, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Johnsonnat** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** iskolák permetezésére, **Tupomort** mezei egerek pusztítására, **Pamplit** poraat a darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimerítő leirást** és **használati utasitást** kérni, melyet **ingyen** és **bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár BUDAPEST, VI., Váci-ut 93/v.

Valamint képviselője: Rosenthal Lipót Czelldömölk, Hoffmann Ernő Szombathely, Wentzl Ede Kőszeg.

GERMANIA

Életbiztosító Részvénytársaság Stettinben. Alapitva 1857-ben.

Magyarországi igazgatóság Budapesten

Képviselet Kemenesalja és vidéke-re nézve Czelldömölk (Rákóczi-utca 34. sz.)

Biztositási állomány 1912. év végén: Egy milliárd és 113 millió korona

Biztositéki alap 1912. év végén 480 millió korona — **Nyereménytartalék** 40 millió korona

A „**Germánia**" a Németbirodalom egyik legnagyobb életbiztosító társasága és kivül áll a magyarországi biztosító társaságok kartelén.

Életbiztositásokat köt a legmérsékeltebb dijak mellett és évi tiszta nyereményeinek 95%-át a biztositó felei között osztja szét. Ennek folytán pl. **egy 30 éves egyénnek 20 évre szóló 10000 koronás életbiztositása,** feltéve, ha az illető ez időt eléri, **csak 6222 koronába kerül.**

Egy csekély minimális pótdij alkalmazásával **kiterjed a biztositás munkaképtelenségre is, mely esetben a díjak fizetése megszünik és a biztositás időtartamának ideje alatt a biztositott 10%-os évi járadékot kap. Ezenkivül a társaság a biztositott összeget teljes egészében is kifizeti** a halaleset után, vagy pedig a biztositási időtartam lejárata után.

Egyéb előnyök: **Elévülhetlenség.** Egyéves fennállás esetén a kötvény nem évülhet el. Egy 20 évi tartamra szóló biztositás 5 éves fennállása esetén az egész biztositási tartamra teljes összegében van érvényben. **Megtámadhatatlanság.** A kötvény két évi fennállása után párbaj vagy öngyilkosság eseteiben sem támadható meg. **Világkötvény.** A biztositott minden külön pótfizetés nélkül kezdettől fogva tartózkodhat és utazhatik az egész földön **Kölcsön és visszavásárlás.** Három évi fennállás esetén a legmagasabb kölcsönök és visszavásárlási összegek engedélyeztetnek.

Részletes számitással és felvilágositással az életkor és foglalkozás megjelölése után készséggel szolgál a

GERMANIA életbizt. részv. társaság, Kemenesalja és vidékének képviselete.

KLAPPER FÜLÖP bútoráruháza

Czelldömölkön (Gayer ház)

a legelőnyösebb bevásárlási forrás.

Ugy készpénzért, mint részletfizetésre rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle

BUTOROK

gyermekkocsik, vasutas kézitáskák, szőnyegek, függönyök, ágygarnitúrák, böröndök, utazók [illegible], erszények, kefeáruk, fésük, hajdiszek, pipere és fodrászati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.

Teljes szoba- és konyhaberendezések.

Nyomatott Dunaszeve Sándor [illegible] kőnyomdájában Czelldömölk